U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **L. K.,** zastoupený Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Helénská 4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2015, č. j. OAM-594/ZA-ZA05-K08-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2016, č. j. 49 Az 28/2015 – 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Mgr. Bc. Filipa Schmidta, LL.M., **se určuje** částkou 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 8. 2016, č. j. 49 Az 28/2015 – 43, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 26. 1. 2015, č. j. OAM-594/ZA-ZA05-K08-2014, jímž ministerstvo rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje

vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[4] Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[5] O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná rovněž pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

[6] Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

[7] Pokud se jedná o uplatněnou námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. V daném případě krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu všech žalobních námitek a posuzoval relevanci stěžovatelem uváděných skutečností s ohledem na kritéria pro udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí ministerstva vycházelo z dostatečně zjištěného skutkového stavu v návaznosti

na tvrzení stěžovatele ve správním řízení. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ministerstvo vypořádalo všechny azylově významné důvody ve vztahu ke všem ustanovením zákona o azylu upravujícím možnost a podmínky udělení mezinárodní ochrany.

[8] Odmítnout je třeba konkrétně výtku stěžovatele, že se krajský soud ve svém odůvodnění nijak nevyrovnal se žalobní námitkou ohledně hrozící diskriminace stěžovatele pro jeho ruský původ. Na straně 7 napadeného rozsudku je uvedeno, že *„[ž]alobce je původem z oděské oblasti, tedy regionu, jenž je z hlediska ozbrojených konfliktů bezpečný. Přestože zde v prvním pololetí roku 2014 došlo k několika útokům, tak v době vydání rozhodnutí již byla tato oblast bezpečná, a to i pro žalobce, který své obavy dává do souvislosti se svou ruskou národností.“* Krajský soud se tak zcela zřejmě citovanou žalobní námitkou zabýval, a její vypořádání lze označit za dostatečné. Je možno poznamenat, že se krajský soud ztotožnil s názorem ministerstva, které se tímto zabývalo na str. 5 svého rozhodnutí.

[9] Stěžovatel dále namítal, že krajský soud neměl žádné podklady pro vyslovení závěrů, že by žalobce nebyl vystaven branné povinnosti, neboť je vysokého věku a dle zdrojů všeobecně známých jsou rekrutováni muži výrazně mladší než stěžovatel. V souvislosti s tím stěžovatel rovněž vyslovil, že soud v rozsudku plnil povinnosti za správní orgán, když rozvedl úvahy vztahující se k rekrutování osob v současném konfliktu, které žalovaný ve skutečnosti vůbec neprovedl.

[10] Ministerstvo se při posuzování stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany obavou stěžovatele z povolání do armády zabývalo. Na straně 5 svého rozhodnutí uvedlo, že branná povinnost patří k základním státoobčanským povinnostem, kterou uznávají zásadní mezinárodní smlouvy, a že stejné závěry plynou i z české judikatury, zejména Nejvyššího správního soudu, přičemž odkázalo na konkrétní dokumenty a rozhodnutí. Krajský soud pak naznačené úvahy ministerstva dále rozvedl, když poznamenal, že stěžovateli s ohledem na jeho věk odvod do armády nehrozí, neboť je z veřejně přístupných zdrojů známo, že branná povinnost zavedená na Ukrajině se netýkala stěžovatelovy věkové kategorie, ale mužů podstatně mladších. Krajský soud uzavřel, že tvrzení žalobce o hrozbě vážné újmy způsobené odvedením do armády je nedůvodné. Z uvedeného je zřejmé, že se krajský soud ztotožnil s názorem žalovaného o nedůvodnosti stěžovatelova tvrzení a na jeho rozbor pouze navázal úvahami o hrozbě odvedení do armády ve stěžovatelově konkrétním případě. Takový postup nezakládá vadu rozhodnutí. Je zřejmé, že se krajský soud žalobními námitkami zabýval, ztotožnil se s hodnocením ministerstva a nadto rozšířil jeho úvahy ohledně nedůvodnosti námitky stěžovatele.

[11] Pokud jde o zdroj informací ohledně podmínek povolávání do armády na Ukrajině, kdy krajský soud odkázal na „veřejně přístupné zdroje“, lze takovou specifikaci považovat za dostatečnou. V této souvislosti je možno odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 - 34, které upozornilo na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, ve které se uvádí, že *„[p]odmínky výkonu základní vojenské služby jsou na Ukrajině standardní. Vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny ATO* (tj. antiteroristické operace)*, mohou se ale rozhodnout dobrovolně. (...) Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není*

kvalifikováno jako trestný čin. (...) Institut alternativní služby byl v minulém roce znovu zaveden. Vojáci základní vojenské služby mohou odmítnout sloužit například z náboženských důvodů a nastoupit na alternativní službu, klasicky je služba vykonávána v nemocnicích. Na základě rozhodnutí prezidenta Ukrajiny, nesmí voják základní služby sloužit v zóně ATO, pokud se k tomu dobrovolně nerozhodne." V uvedeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„[z] citované informace Ministerstva zahraničních věcí tak jasně vyplývá, že případná účast stěžovatele na vojenské operaci probíhající na východě Ukrajiny (tj. antiteroristické operaci) je odvislá od jeho vlastního rozhodnutí, resp. dobrovolnosti stěžovatele. Nutno zopakovat, že samotná vojenská služba na Ukrajině je hodnocena jako standardní, kdy navíc existuje i možnost tzv. alternativní služby. S odkazem na tyto skutečnosti, tak nelze (...) spatřovat konkrétní důvod, který by udělení mezinárodní ochrany jeho osobě odůvodňoval.*"

[12] K námitce, že se ministerstvo podrobně nezabývalo podmínkami povolání k vojenské službě, lze konstatovat, že tyto nebyly pro rozhodnutí klíčové. Ministerstvo v rozhodnutí správně rozebralo povahu branné povinnosti a právo státu vojenskou službu po svých občanech vyžadovat. Nejvyšší správní soud se k otázce odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby vyjádřil v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49 tak, že *„[o]dmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.*". Samotné odmítání vojenské služby tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Branná povinnost je totiž sama o sobě zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44 nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 – 30, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 – 43 nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 – 34).

[13] Další námitky stěžovatele se týkaly neaktuálnosti informací, na základě kterých byla posouzena situace na Ukrajině a možnosti vnitřního přesídlení.

[14] K otázce neaktuálnosti Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že *„[p]ři používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007)*" (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71). Podrobněji se pak k podmínkám posuzování zpráv o zemi původu Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva dovodil, že *„[v]ěrohodnost informací o zemi původu je třeba posuzovat s ohledem na autoritu a pověst autorů zprávy, seriózност provedených šetření, návaznost a souvislost závěrů a skutečnost, zda uvedená tvrzení jsou potvrzena i jinými zdroji. Při hodnocení zprávy obsahující informace o zemi původu je nezbytné posoudit nezávislost, spolehlivost a objektivnost autora zprávy. Důležité je taktéž vzít v úvahu, jakou měrou je autor zprávy zastoupen v zemi původu,*

jaké jsou jeho schopnosti získávat informace přímo na místě. Soud připouští, že situací v zemi původu se zabývá větší počet zpráv, je nezbytné upřednostnit ty, které se zabývají stavem lidských práv v zemi původu a přímo uvádějí okolnosti rozhodné pro posouzení reálnosti hrozby nelidského či krutého zacházení. Relevance a váha zprávy je závislá na tom, do jaké míry se přímo věnuje otázkám posuzovaným v daném řízení. Zprávě, která obecně popisuje socioekonomické podmínky v zemi původu a nepojednává o specifických otázkách, jež musí být v řízení objasněny, pak bude zpravidla přiznána menší váha.“

[15] V daném případě není důvodu pochybovat o objektivitě zprávy zvláštní pozorovací mise OBSE na Ukrajině ze dne 23. 4. 2014, zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 16. 9. 2014 a ze dne 19. 9. 2014, zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z července 2014 o posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině ze dne 1. 7. 2014, informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR (MZV) ze dne 16. 4. 2014 o aktuální bezpečnostní, politické a ekonomické situaci na Ukrajině, ze dne 29. 5. 2014 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a ze dne 1. 8. 2014 o politické situaci na Ukrajině, možnosti přestěhování se v rámci Ukrajiny a dalších tématech a výpisu z Infobanky ČTK ke dni 19. 12. 2014. Nejvyšší správní soud shledal, že jak zdroje, tak zjištěné informace, splňují všechny shora uvedené požadavky.

[16] Co se týče otázky neaktuálnosti zjištěných informací, podle názoru Nejvyššího správního soudu je aktuálnost zcela přiměřená tomu, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 12. 11. 2014, přičemž samotné správní rozhodnutí bylo vydáno dne 26. 1. 2015. Je tedy naprosto zřejmé, že ministerstvo při svém rozhodování vycházelo z informací, jejichž stáří bylo pouze několik měsíců. Dne 6. 1. 2015 stěžovatel podepsal protokol o seznámení se s podklady rozhodnutí, přičemž nenavrhoval žádné jejich doplnění. Stěžovatel žádný z těchto podkladů nerozporoval, ani nenavrhoval doplnění dokazování.

[17] V souvislosti se zpochybněním souladu zprávy OBSE ze dne 23. 4. 2014 s informací MZV ze dne 16. 4. 2014 Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, v němž byl vysloven závěr, že *„[v] případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“*

[18] Povahu konfliktu na Ukrajině ve vztahu k situaci stěžovatele Nejvyšší správní soud rozebral v usnesení ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 Azs 99/2016 – 21, kde vyslovil, že *„[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá. Rovněž tak nelze odhlédnout od skutečnosti, že místem pobytu stěžovatele na území Ukrajiny bylo město O., které je v jižní části země a v místě*

poněkud vzdáleném od konfliktních oblastí. Třebaže ve velmi nedávné minulosti se i zde odehrály určité krátkodobé konflikty mezi zastánci ukrajinské celistvosti a zastánci autonomie či odtržení východních oblastí Ukrajiny, brzy se uklidnily a oblast nepřestala být pod kontrolou ukrajinské vlády a spojená se zbytkem ukrajinského území. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje poukaz stěžovatele týkající se vnitřních nepokojů na východní Ukrajině za přiléhavý, neboť je obecně známo, že jižní část Ukrajiny nebyla vojenskými událostmi přímo zasažena (resp. je po krátkém období určitých střetů již delší dobu stabilizovaná), a nelze tudíž dovozovat, že by zde stěžovateli hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy."

[19] K námitce stěžovatele, že v případě stěžovatele nejsou splněny podmínky pro vnitřní přesídlení s tím, že má stěžovatel jediné zázemí v podobě bytu v O., odkazuje Nejvyšší správní soud na ustálenou judikaturu k vnitřnímu přesídlení. Z ní plyne, že tam, kde je to reálně možné, *„[l]okální problémy jsou řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany*" (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2012, č. j. 2 Azs 29/2011 – 70, usnesení ze dne 8. 3. 2012, č. j. 7 Azs 3/2012 – 44, a usnesení ze dne 29. 5. 2014, č. j. 6 Azs 22/2014 - 61). Z obsahu správního spisu, konkrétně z Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTP, je přitom zřejmé, že *„[m]ožnosti stěhování v rámci Ukrajiny* (mimo oblastí Donbasu a Krymu) *jsou standardní, úřední omezení neexistují.*" Stěžovatel by tedy mohl, pokud by toho bylo třeba, nalézt účinnou ochranu v jiné části svého domovského státu. Jak již bylo však uvedeno výše, situace v O. zůstala s výjimkou krátkodobého výbuchu násilí klidná.

[20] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na stížní námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[21] Proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[22] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[23] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 10. 3. 2015, č. j. 49 Az 28/2015 – 20, ustanoven pro řízení před soudem advokát JUDr. Maroš Matiaško, LL.M.; poté převzal dne 19. 12. 2015 zastupování stěžovatele Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M. jako jeho zástupce podle § 27 odst. 1 ve spojení s § 26 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí odměnu ustanoveného advokáta včetně hotových výdajů stát. Zástupci stěžovatele náleží podle ust. § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, odměna za jeden úkon právní služby (tj. písemné podání soudu ve věci) ve výši 3100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), celkem tedy 3400 Kč. Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani, kterou je povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. o

714 Kč. Celková částka odměny tedy činí 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu